

SKANSTYGG, n. 5. Redskap till förskansningars byggande.

SKANSTÄCKE, n. 4. Se *Skanskläde*.

SKANSVERK, n. 5. Se *Förskansning*.

SKAP, n. 5. Manliga födslolemmen på vissa stora djur, isynn. hästar.

SKAPA, v. a. 1. Äfv. impf. *Skapte*, (föråldr.) *Skop*. Sup. o. part. pass. *Skapt*. 1) Frambringa af intet, gifva tillvarelse. *Af intet s-de Gud världen. Gud har s-t alla levande varelser. Gud s-de människan till sin afbild.* — 2) (i utsträckt mening) Dana, bilda, uppfinna, verka, frambringa, gifva uppkomst. *S. ett rike. S. en armé, en flotta. Homer har s-t hjelletedikten. S. en vetenskap, ett system. S. ord. S. sig behof. S. sig nya hjälpkällor. Nya behof s. nya industrigränar. S. sin egen lycka.* — *S. om, till*, se *Omskapa, Tillskapa*. — *S. sig*, v. r. *S. sig till*, antaga skapnaden af, t. ex.: *S. sig till en drake.* — *Skapad* ell. *Skapt*, part. pass. *Alla s-e varelser. S. som en ödla. Vara s. till något*, af naturen danad dertill, t. ex.: *Han är s. till aktör.* — *S-nde*, part. akt. Brukas stundom adjektivt, t. ex.: *Ett s. snille*, som bryter nya banor i konst, vetenskap eller vittherhet, skapar nya storartade och ändamålsenliga inrättningar, o. s. v. — *Skapande*, n. 4.

SKAPARE, m. 5. Den, som skapar eller alstrar något. Jfr. *Skapa. Gud är världens s. Homer är Iliadens s.*

SKAPELSE, f. 3. 1) Skapande, alstrande. *Världens s.* (Teol.) *S-n*, den handling af Gud, hvarigenom världen börjat att vara till. — 2) Hvad som blifvit skapat. *En herrlig s. S-n*, hela den af Gud skapade världen.

SKAPELSEDAG, m. 2. Säges om hvarje af de sex dagar, på hvilka Gud, enligt bibeln, skapade världen.

SKAPELSEVERK, n. 5. *S-et* säges om samtliga akterna af skapelsen, såsom den omtalas i första Mose bok.

SKAPLIG, a. 2. (fam.) Icke illa skapad; icke oäfvn, temmeligen bra.

SKAPLIGT, adv. (fam.) Icke illa, temligen, rätt bra.

SKAPLYNNE, n. 4. 1) Sinneleg, sinnesart. — 2) Lynne, beskaffenhet, natur.

SKAPNAD, m. 3 Gestalt, figur, form, hvarmed person eller sak är skapad, danad, gjord, eller som någon antagit.

SKAPNING, f. 2. Skapande, alstrande.

SKARA, f. 1. Stor hop af folk (ursprungl. af krigsfolk). *En stor, ofanlig s.*

SKARE, m. 2. pl. *skarar*. Frusen skorpa på snö. *Det är s. på snön. Gå på s-n. S-n håller att gå på.*

SKARF, m. 2. pl. *skarfsvar*. 1) Tillsatt, tillfogadt, vidsydt mindre stycke till förlängning. *Sätta till en s. Tillöka med s.* — 2) Söm, fog, hvarmedelst ett sådant stycke är vidfäst. *Gå upp i s-ven.*

SKARFNING, f. 2. Förrättningen, göromålet, då något skarfväs.

SKARFVA, v. a. 1. Tillsätta, tillfoga, tillsy ett mindre stycke till förlängning; äfv. sammanfoga två stycken med ändarna. *S. en kjortel, ett bräde. S. tåg*, se *Splissa. S. ihöp*, se *Hop-skarfsva*; äfv. (fig.) hopdikta. *S. i, till, vid*, vidfoga till förlängning. — *V. n.* (fam.) Ut-smycka med diktade tillsatser. — *Skarfvande*, n. 4.

SKARFYXA, f. 1. Ett slags yxa, hvars egg löper vinkelrätt emot den vanliga yxans.

SKARIFIKATION, ----- tschön, f. 3. (lat. *Scarificatio*; kir.) Inskärning i huden. [*Sca* — *cat* —.]

SKARIFIKATOR, --- kätårr, m. 3. (åkerbr.) Knifbarf. [*Sca* — *cat* —.]

SKARLAKAN, schärlakann, n. sing. (ital. *Scarlatto*) 1) En högröd färg, sammansatt af rödt och gult. — 2) Tyg af denna färg. — *Ss. S-s-färg, -sfärgare, -sfärgning, -sröd.* [*Schar* —.]

SKARLAKANSBÄR, n. 5. Se *Kermes*.

SKARLAKANSEK, f. 2. Ett slags ek, på hvilken Kermes uppehåller sig. *Quercus cocci-fera.*

SKARLAKANSFEBER, m. 2. En utslagsfeber med stora, högröda fläckar utan särdeles märkbar upphöjning, och som icke hysa någon fuktighet.

SKARN, n. 5. (föråldr.) 1) Smuts, orenlighet. Se äfv. *Ljusskarn.* — 2) (fig.) Utskott, vrak.

SKARP, a. 2. (af *Skära*) 1) Hvass. *S. knif.* — 2) (om ljud) Klar och genomträngande. *S-t ljud. S. ton.* — 3) Som gör ett ganska starkt, bittert intryck på smaksinnet. *Rättlikor hafva en s. smak.* — *Syn. Amper.* — 4) Kall och genomträngande. *S. luft. S-t väder.* — 5) Som gör ganska liten vinkel; hvass. *S. vinkel. S-a kanter. S. i kanten. S-t ansigte*, magert och hvasst. *S-t skepp*, skarpt byggt (se *Skarpt*). — 6) (om färger) Som gör ett skärande intryck på synsinnet. *S-a färger.* — 7) Skroflig och kantig. *S. yta.* — 8) Som innehåller mycken sätta eller mycken syra. *S-a vätskor. En s. syra.* — 9) (om uttalet af en stafvelse) Kort och klar. — 10) (mål. o. bildh.) Motsatsen till det afrundade och mjuka. — 11) *S-t skott*, då laddningen skett med kula. — 12) (fig.) a) Genomträngande. *S. syn. S. blick.* — b) Som utmärkt väl uppfattar. *S. hörsel. S. lukt. S-t förstånd*, se *Skarpsinnighet.* — c) Mycket sträng, sträf; hård, bitande, stickande. *En s. ton, min, uppsyn. S-t förbud. S-a förebräelser, tillrättvisningar. S. i sitt tilltal.*

SKARP, n. 5. (skepp.) En fartygsbottens afsmalning emot stäfen.

SKARPEN. (pop. o. fam.) På *s.*, skarpt.

SKARPET, f. 3. Egenskapen att vara skarpt. Jfr. *Skarp*.

SKARPHUGGA, v. a. 3. (böjes som *Hugga*) Hugga något så, att det får skarpa kanter. — *Skarphuggning*, f. 2.

SKARPKANTIG, a. 2. Som har skarpa kanter. — *Skarpkantighet*, f. 3.

SKARPLADDA, v. a. 1. Ladda med kula. — *S-d*, part. p. *S-t gevär.*

SKARPNA, v. n. 1. (föga brukl.) Blifva skarpt.

SKARPRÄTTARE, m. 3. (t. *Scharfrichter*) En statens tjänare, hvars befattning är att aflifva till döden dömda brottslingar.

SKARPSINNE, n. sing. Se *Skarpsinnighet*.

SKARPSINNIG, a. 2. Som har ett genomträngande förstånd. — *Syn. Klyftig.*

SKARPSINNIGHET, f. 3. Ett genomträngande förstånd eller förmågan att upptäcka tingens fina och förborgade olikheter. — *Syn. Klyftighet.*

SKARPSINNIGT, adv. Med skarpsinnighet. — *Syn. Klyftigt.*

SKARPSKJUTNING, f. 2. Skjutning med skarpa skott.

SKARPSKO, v. a. 2. Brodda skorna på hästar, o. s. v.